

Toeristen met ervaring

Ouderen brengen hun vakantie vaak dicht bij huis door. Voor een paar dagen verpozen in een rustige omgeving, een goed onderdak en een niet al te druk reisprogramma hebben zij veel geld over.

Momenteel telt ons land ruim 3,7 miljoen 55-plussers. Jaarlijks spenderen zij zo'n 4,6 miljard gulden aan vakanties van vijf dagen of meer. Bij dat bedrag zijn de vaste lasten en afschrijvingen voor het bezit van, bijvoorbeeld, de caravan of de tent, en de uitgaven aan korte vakanties nog niet opgeteld.

Hoewel veel ouderen in eigen land blijven, gaat ruim 80 procent van de directe vakantieuitgaven op aan buitenlandse reizen. Per persoon besteden ouderen aan een buitenlandse vakantie gemiddeld 1585 gulden. Het gebruik van duurdere vormen van logies en vervoer en een wat langere vakantie duur dragen ertoe bij dat dit bedrag vijftien procent boven het gemiddelde van jongere vakantieangers ligt. Aan een vakantie in eigen land besteden ouderen gemiddeld een kleine 400 gulden per persoon.

Vaak van huis

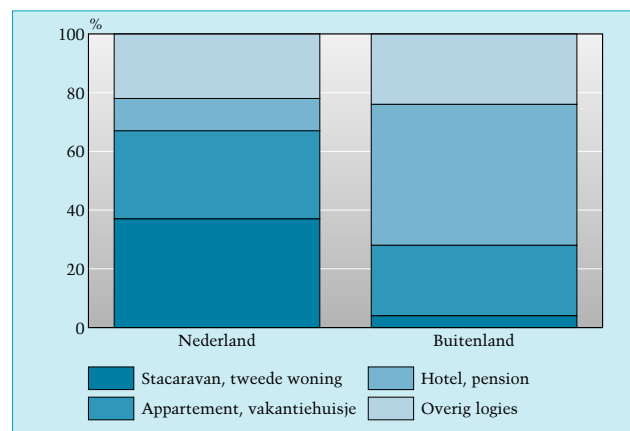
Tegenwoordig gaat 62 procent van de ouderen minstens één keer per jaar op vakantie. Dit komt neer op een gemiddelde van 2,1 miljoen oudere vakantieangers per jaar. Ouderen brengen met z'n allen 4,6 miljoen vakanties door, een gemiddelde van 2,2 vakanties per deelnemer per jaar. Van de overige leeftijdsgroepen gaat gemiddeld 77 procent op vakantie, maar blijft het gemiddeld aantal vakanties per jaar beperkt tot 1,6.

Uit deze cijfers blijkt dat een schets van de lange vakanties van ouderen sterk wordt gekleurd door een relatief kleine groep mensen die er regelmatig op uit trekt. Vooral de bezitters van een stacaravan, kajuitboot of tweede woning, onder wie veel jonge senioren, blijken zeer frequente vakantieangers te zijn.

Comfortabel onderdak

In vergelijking met jongere generaties verblijven ouderen voor vakanties in Nederland dikwijls in een recreatief onderkomen dat eigendom is. De geheel naar eigen smaak ingerichte stacaravan blijft vooral bij de 65-plussers populair. De 55- tot 65-jarigen overnachten daarnaast vrij vaak in hun tweede huis of aan boord van hun motor- of zeiljacht. Ouderen die minder plaatsgebonden willen zijn, maken vooral gebruik van een gehuurd vakantiehuysje. In het buitenland brengen ouderen bijna de helft van hun vakanties door in een hotel of pension. Wie zelf voor de maaltijden wil zorgen, kiest meestal voor een appartement of bungalow. Ouderen kamperen weinig.

Vakanties van ouderen naar logiesvorm, 1997/1999

In eigen land gaan ouderen negen van de tien keer met de auto naar hun vakantieadres. Bij de buitenlandse reizen is het aandeel van de auto de helft minder. Aan de spectaculaire groei van het aantal vliegvakanties in het voorbije decennium hebben ook de ouderen bijgedragen. De afgelopen jaren ging 30 procent van de 55-plussers met het vliegtuig naar de favoriete vakantiebestemming. Daarmee deden ze niet onder voor jongere leeftijdsgroepen. Daarnaast is voor de ouderen die niet zelf kunnen of willen rijden de touringcar van belang.

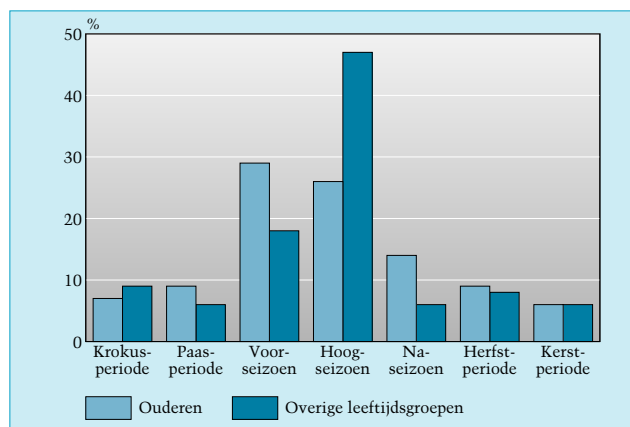
Buiten het hoogseizoen

Voor veel ouderen zijn de maanden mei en juni de meest aantrekkelijke periode om op vakantie te gaan. Ze doen dit dan ook in groten getale. Omdat acht van de tien ouderen uitsluitend met leeftijdsgenoten van huis gaan, zijn ze niet aan schoolvakanties gebonden. Dit geldt doorgaans niet voor degenen die met hun (klein)kinderen mee op vakantie gaan en daardoor vastzitten aan het hoogseizoen. Dit neemt niet weg dat een deel van de 55-plussers in juli of augustus op vakantie gaat. Dat doen ze dan vanwege de grotere kans op mooi weer of de gezelliger sfeer in toeristencentra. Een veel kleinere groep ouderen wacht tot de grootste drukte voorbij is en vertrekt pas in het naseizoen (september).

Duitsland favoriet

De afgelopen jaren hebben 55-plussers bijna de helft van hun vakanties in eigen land doorgebracht. Bij de jongere generaties was dit 38 procent. Voor veel ouderen is de Veluwe sinds jaar en dag de meest favoriete binnenlandse vakantiebestemming. Daarnaast verblijven ouderen graag op campings en in bungalowparken langs de Noordzeekust en in Drenthe. Dit geldt met name voor de 65-plussers. Bij de jonge senioren zijn ook de Waddeneilanden erg in trek. In vergelijking met anderen gaan ouderen daarentegen minder vaak naar bosrijke gebieden in het zuiden van ons land.

Vakanties naar seizoen, 1997/1999

Bij de buitenlandse vakanties is Duitsland de meest geliefde bestemming. Deze koppositie heeft het te danken aan de trek van 65-plussers. Voor hen is een reisje naar dichtbijgelegen gebieden als de Eifel en het Sauerland kennelijk voldoende om later terug te kunnen kijken op een fijne vakantie. De jonge senioren hebben een lichte voorkeur voor Frankrijk boven Duitsland. Spanje neemt bij de seniorenreizen de derde plaats in op de lijst van meest bezochte landen. Op ruime afstand volgt Oostenrijk. Toch blijft niet iedereen op oudere leeftijd dicht bij huis. Eén op de tien buitenlandse vakanties van ouderen wordt namelijk buiten Europa doorgebracht met Noord-Amerika als belangrijkste bestemming.

Geen overladen programma

Tijdens de vakantie straalt het activiteitenpatroon van ouderen vooral rust uit. Een wandelingetje in de omgeving, een toer-tochtje met de fiets of auto, een excursie naar een bezienswaardig gebouw, oude stad, kerk of kasteel en gezellig winkelen of uit eten gaan, zijn de belangrijkste bezigheden. Ouderen brengen zowel in binnen- als buitenland vaker dan anderen een bezoek aan een museum, bloemenpark of botanische tuin.

Dit alles neemt niet weg dat veel 65-plussers tijdens de vakantie minder actief zijn dan de jongere generaties. Vooral bezigheden die een lichamelijke inspanning vergen of gevaarlijk kunnen zijn, worden vermeden. Zo wordt er door ouderen veel minder dan door anderen gezwommen, getennist, gekanoed of paardgereden. Ook kenmerkende activiteiten die de jeugd onderneemt, zoals het bezoek aan pretparken en dierentuinen of deelname aan het uitgaansleven in café's en discotheken, kan de oudere generatie weinig bekoren.

Theo van Miltenburg

Deelname aan activiteiten tijdens buitenlandse vakanties, 1997/1999

